Dosarul Nr. 2-1976/24
2-24124782-46-2-04112024

H O T Ă R Â R E

În numele Legii

Dispozitivul hotărârii pronunțat public la 17 iunie 2025 în mun. Soroca
Judecătoria Soroca sediul Central
Instanța în componența:
Președintelui de ședință: Cristina Botnaru
Grefierului: Alina Bordian

a judecat în ședința de judecată publică, în limba de stat, cauza civilă după cererea de chemare în judecată depusă de Purici Tatiana, Cristea Viorica și Purici Mihaela împotriva lui Munteanu Mariana cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

Asupra materialelor din dosar şi a probelor administrate în ședința de judecată, instanța de judecată,-

A C O N S T A T A T:

Argumentele participanților la proces:

La 04.11.2024 Purici Tatiana, Cristea Viorica și Purici Mihaela prin intermediul avocatului Victor Felișcan s-au adresat în instanța de judecată cu acțiunea sus nominalizată.

În motivarea acțiunii au indicat că, la data de 02.08.2022 Munteanu Mariana, deţinătoare a buletinului de identitate seria *****, identificată prin IDNP ***** a scris cu mâna proprie actul juridic numit *„Recipisă”* cu următorul conținut: Eu, Munteanu Mariana b/i B ***** IDNP ***** am împrumutat de la Purici Constantin 100 000 (una sută mi lei) şi mă oblig să îi întorc timp de una lună zile 02.08.2022 care a devenit scadent la 02.09.2022;

La data de 04.08.2022, pe aceeași „Recipisă” Munteanu Mariana a scris cu mîna proprie: ”Am împrumutat suma de 200 000 (două sute mii lei) şi mă oblig să îi întorc timp de o lună” care a devenit scadent la 04.09.2022;

La data de 14.09.2022, pe aceeași „Recipisă” Munteanu Mariana scrie cu mîna proprie: „Am împrumutat suma de 100 000 (una mii lei) şi mă oblig să îi întorc timp de o lună” care a devenit scadent la 14.10.2022;

La data de 26.09.2022, pe aceeași „Recipisă” Munteanu Mariana scrie cu mîna proprie: ”Am împrumutat suma de 50 000 (cincizeci mii lei) şi mă oblig să îi întorc timp de o lună” care a devenit scadent la 26.10.2022;

La data de 07.10.2022, pe aceeași „Recipisă” Munteanu Mariana scrie cu mîna proprie: „Am împrumutat suma de 50 000 (cincizeci mii lei) şi mă oblig să îi întorc timp de o lună” care a devenit scadent la 26.10.2022.

Astfel, în acest context susține că, părțile contractului de împrumut nu au negociat şi nu au stabilit pentru creditor careva acțiuni suplimentare de somare, dar a fost stabilită cert pentru debitor data limită de restituire a împrumutului, rezultă că începând cu data de 03.08.2022, 05.08.2022, 15.09.2022, 27.09.2022. 07.10.2022 debitorul este pus în

întârziere şi creditorul Purici Constantin are dreptul la acțiune în instanța de judecată pentru restituirea împrumutului. Totodată Purici Mihaela a dus tratative de soluționare amiabilă a litigiului cu Munteanu Mariana, la numărul indicat +*****, dar fără rezultat.

De asemenea a mai menționat că, la data de 04.11.2022, creditorul Purici Constantin a decedat, fapt ce se adevereşte prin certificatul de deces seria ***** iar în baza Certificatului de moştenitor legal nr. 1-435 din 04.06.2024 se atestă că la întregul patrimoniu succesoral rămas după decesul cet. Purici Constantin, care a urmat la 29.10.2022, IDNP *****, moştenitor este: Purici Tatiana, născută la *****, IDNP *****; Cristea Viorica, născută la *****, IDNP ***** și Purici Maria, născută la *****, IDNP ***** astfel, cetățenii Purici Tatiana, Cristea Viorica și Purici Maria au dobândit statut de creditori şi reclamanți în raport cu debitorul Munteanu Mariana.

Totodată la caz a specificat că, pentru a înainta o acțiune în instanța de judecată, Purici Tatiana a semnat contractul de mandat nr. S-1M/24 din 25.09.2024 cu S.R.L „VDT VULCAN", Cristea Viorica a semnat contractul de mandat nr. S-3M/24 din 20.09.2024 cu S.R.L „VDT VULCAN", Purici Mihaela a semnat contractul de mandat nr. S-2M/24 din 01.10.2024 cu S.R.L „VDT VULCAN" iar potrivit Extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 556754 din 20.05.2024 se atestă că S.R.L „VDT VULCAN" are număr de identificare ***** și este administrată de administrator Turcan Daniela care la rîndul său, a semnat la 26.10.2024 Contract de prestare a asistenţei juridice nr. ***** cu avocatul Felişcan Victor din Cabinetul Avocatului „Victor Felişcan" şi a fost eliberat mandatul seria MA nr. 1976240 din 26.10.2024 care confirmă împuternicirile de reprezentare respectiv, cetăţenii Purici Tatiana, Cristea Viorica și Purici Maria au calitate de creditori solidari deoarece pretind încasarea aceleiaşi datorii de la acelaşi debitor, iar speţei date sunt aplicabile dispoziţiile art. 786 Cod Civil „Dacă doi sau mai mulţi creditori au dreptul să pretindă la o prestaţie în aşa fel încît fiecare să poată pretinde la întreaga prestaţie, iar prestaţia făcută unuia dintre creditori eliberează debitorul, atunci creanţa lor este solidară.

Cu referire la pretenția de a încasa solidar de la pîrîtă în beneficiul reclamanților Purici Tatiana, Cristea Viorica și Purici Maria suma de 183 980,82 (una sută optzeci şi trei mii, nouă sute optzeci MDL, 82 bani) cu titlu de dobîndă de întîrziere pentru nerestituirea împrumutului a invocat prevederile art. 942 alin. (1) şi (2) din Codul Civil care prevede „în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale. Rata dobînzii de întîrziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadenţă obligaţia pecuniară era purtătoare de dobîndă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobînzii de întîrziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art. 874 cu rata dobînzii prevăzute de contract.

Cu referire la pretenția de a dispune odată cu punerea pe rol a acțiunii aplicarea măsurii de asigurare a acţiunii prin aplicarea sechestrului pe sumele de bani aflate pe conturile bancare ale pîrîtului, interdicţia de înstrăinare a bunurilor mobile, imobile ale

pîrîtului, aplicarea sechestrului pe mijloacele băneşti şi bunurile debitorului care se află la terţi, inclusiv în instituţii financiare, în limita valorii acţiunii de 683 980,82 MDL (şase sute optzeci şi trei mii, nouă sute optzeci MDL, optzeci şi doi bani) a menționat că, potrivit clauzelor contractuale asumate de către pîrîtă, acesta s-a obligat să restituie împrumuturile nu mai tîrziu de data de 03.08.2022, 05.08.2022, 15.09.2022, 27.09.2022. 07.10.2022. Prin urmare înainte de decesul creditorului Purici Constantin, acesta a fost grav bolnav şi pîrîta a profitat pentru sine de această situație şi deschiderea moștenirii, perfectarea certificatului de moștenitor legal a durat ceva timp, perioadă în care pîrîtul/debitor nu a achitat nici un leu pentru stingerea datoriei. Astfel, prin inacțiune şi ignoranță, pîrîta s-a eschivat de la plată, timp îndelungat de la data scadentă, suma datoriei este foarte mare 500 000 MDL fapt ce determină suplimentar riscul ca pîrîta să se eschiveze şi să înstrăineze bunuri sale, fapt care va face imposibilă executarea hotărîrii judecătoreşti. Prin urmare, este util, legal şi necesar de a aplica măsura de asigurare a acţiunii, odată cu depunerea cererii dispunîndu-se aplicarea sechestrului pe sumele de bani aflate pe conturile bancare ale pîrîtului, interdicţia de înstrăinare a bunurilor mobile, imobile ale pîrîtului, aplicarea sechestrului pe mijloacele băneşti şi bunurile debitorului care se află la terţi, inclusiv în instituţii financiare, în limita valorii acţiunii de 683 980, 82 MDL (şase sute optzeci şi trei mii, nouă sute optzeci MDL, optzeci şi doi bani.), conform art. 174, art. 175 alin.(l), art. 176, art. 177 CPC.

În argumentarea poziției sale, în drept a făcut referire la prevederile art. 6 § 1 al Convenţiei pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, art. 1 al Primului Protocol Adiţional la Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale; art. 20, art. 26 ale Constituției Republicii Moldova; art. 9 alin. (2) lit. a); art.11 alin.(1), art. 776, art. 901 alin. (5) Cod Civil; art. 5, art.7, art. 166 CPC iar sub aspectul în cauză a solicitat încasarea de la pârâtă a datoriei în sumă de 500 000,00 lei, dobânda de întârziere în mărime de 183 980,82 lei, cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat în sumă de 21 069,40 lei, cheltuielile pentru asistența juridică acordată în sumă de 15 000,00 lei precum și 200,00 lei cu titlu de taxă de timbru.

Actele de procedură:

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 08.11.2024 (f.d.29) s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de către Purici Tatiana, Cristea Viorica și Purici Mihaela împotriva lui Munteanu Mariana, cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Nord din 25.02.2018 (f.d.55) s-a casat integral încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 08 noiembrie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Purici Tatiana, Cristea Viorica și Purici Mihaela către Munteanu Mariana privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată Judecătoriei Soroca, sediul Central în același complet de judecată, la etapa primirii pe rol a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 17.03.2025 (f.d.62) s-a acceptat spre examinare cererea de chemare în judecată înaintată de către Purici Tatiana,

Cristea Viorica și Purici Mihaela împotriva lui Munteanu Mariana, cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere şi a cheltuielilor de judecată şi a înregistra dosarul civil respective.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 17.03.2025 (f.d.60-61) s-a respins ca neîntemeiată cerința privind asigurarea acțiunii înaintată în cadrul cauzei civile la cererea de chemare în judecată a lui Purici Tatiana, Cristea Viorica și Purici Mihaela împotriva lui Munteanu Mariana, cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 02.05.2025 (f.d.79-80) s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată a lui Purici Tatiana, Cristea Viorica și Purici Mihaela împotriva lui Munteanu Mariana, cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca, sediul Central din 14.05.2025 (f.d.102-104) s-a anulat încheierea Judecătoriei Soroca din 02 mai 2025 emisă în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Purici Tatiana, Cristea Viorica și Purici Mihaela împotriva lui Munteanu Mariana, cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, prin care cererea de chemare în judecată a fost scoasă de pe rol și s-a stabilit termenul de examinare a pricinii pentru data de 17 iunie 2025, ora 09-00, în incinta Judecătoriei Soroca, sediul Central sala de ședințe nr.1

Argumentele pertinente ale părților în proces:

Reclamantele, în ședința de judecată nu s-au prezentat, interesele acestora fiind reprezentate de către avocat, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

În ședința de judecată Reprezentantul reclamantei, avocatul Victor Felișcan a susținut în totalitate cererea de chemare în judecată conform motivelor de fapt și de drept indicate în conținutul acesteia, solicitând admiterea acțiunii în modul formulat.

Pîrîta Munteanu Mariana fiind citată în mod legal, în ședința de judecată nu s-a prezentat, nici după efectuarea unei întreruperi, nu a solicitat amînarea examinării cauzei și nici nu a anunțat motivele neprezentării sale, instanța dând eficiență prevederilor 206 alin. (3) Cod de procedură civilă, a dispus examinarea cauzei în lipsa acesteia.

Alte persoane în prezenta cauză civilă nu au fost audiate.

Aprecierea instanței:

Apreciind pretențiile formulate în acțiune în raport cu probele prezentate, administrându-le pertinența şi temeinicia prin prisma legislației ce guvernează raportul juridic litigios, instanța de judecată consideră necesar de a admite acțiunea, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) - (3) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligația de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor apte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care instanța le consider dovedite. Circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Reieșind din prevederile art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Conform prevederilor art.9 alin.(1), alin.(2) lit.a) Cod civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.

Potrivit art.15 alin.(1) Cod civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară, iar art.10 al aceluiași act normativ statuează că, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară. Neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege.

Conform art.774 alin.(1) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face, iar art.776 al aceluiași act normativ statuează că, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii iar art.858 alin.(1), (2) Cod civil prevede că, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

Prevederile art. 901 alin.(5) Cod civil stipulează că, neexecutarea obligaţiei înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligaţiei şi include neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei, executarea necorespunzătoare sau cu întîrziere a obligaţiei.

Conform art. 992 alin.(1) Cod civil, ”Contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice” și alineatul (2) al aceluiași articol prevede că, Contractului îi sînt aplicabile normele cu privire la actul juridic”.

Din analiza normelor de drept sus-indicate, instanța notează că, obligațiile născute din acte juridice, trebuie executate în modul convenit de părți, așa cum prin încheierea actului juridic civil părțile își asumă anumite drepturi și obligații civile de executarea corespunzătoare a cărora sunt ținute.

În ședința de judecată s-a constatat cu certitudine că, la data de 02.08.2022 între reclamantul Purici Constantin și pîrîta Munteanu Mariana a avut loc încheierea unui contract de împrumut, întocmit sub formă de recipisă (f.d.24), conform căruia Munteanu Mariana, deținătoare a buletinului de identitate seria *****, identificată prin IDNP ***** a scris cu mâna proprie actul juridic numit *„Recipisă”* cu următorul conținut: Eu, Munteanu Mariana b/i B ***** IDNP ***** am împrumutat de la Purici Constantin 100 000 (una sută mi lei) şi mă oblig să îi întorc timp de una lună zile 02.08.2022 care a devenit scadent la 02.09.2022.

Ulterior, la data de 04.08.2022, pe aceeași „Recipisă” (f.d.24) pîrîta Munteanu Mariana a scris cu mâna proprie a mai împrumutat de la Purici Constantin suma de 100 000,00 (una sută mii lei, 00 bani) pe un termen de 1 lună respectiv, termenul rambursării împrumutului a devenit scadent la 04.09.2022.

La 14.09.2022, pe aceeași „Recipisă” (f.d. 24) pîrîta Munteanu Mariana a scris cu mâna proprie și a mai împrumutat de la Purici Constantin suma de 200 000 (două sute mii lei) pe un termen de 1 lună respectiv, termenul rambursării împrumutului a devenit scadent la 14.10.2022.

La 26.09.2022 și respectiv la 07.10.2022 pe aceeași „Recipisă” (f.d. 24) Munteanu Mariana a luat câte 50 000 lei pe care l-a fel s-a obligat să-i restituie timp de o lună termen care a devenit scadent la 26.10.2022 și 07.11.2022 dar obligațiunile asumate pîrîta nu le-a onorat.

Astfel, în acest context instanța reține că, părțile contractului de împrumut nu au negociat şi nu au stabilit pentru creditor careva acţiuni suplimentare de somare, dar a fost stabilită cert pentru debitor data limită de restituire a împrumutului, rezultă că debitorul este pus în întîrziere şi creditorul Purici Constantin are dreptul la acțiune în instanța de judecată pentru restituirea.

Ulterior la 29.10.2022 Purici Constantin a decedat, fapt confirmat prin certificatul de deces seria ***** din 04.11.2022 eliberat de Primăria com.Șolcani, r. Soroca (f.d.9).

În conformitate cu art. 2418 Cod civil, (1) Moștenitorul răspunde pentru obligațiile masei succesorale.

(2) Obligații ale masei succesorale se consideră, pe lîngă obligaţiile defunctului, şi obligaţiile care rezultă din calitatea de moştenitor, în special obligaţiile ce rezultă din legate şi din sarcini.

Articolul 2469 Cod civil, (1) Dacă moştenitorul, în primele 12 luni după acceptarea moştenirii, a cerut somarea publică a creditorilor masei succesorale şi cererea a fost admisă, atunci acesta are dreptul să refuze executarea obligaţiilor masei succesorale pînă la încheierea acestei proceduri.

(2) Dacă se întocmeşte tabelul creanţelor înaintate sau se respinge cererea de dispunere a procedurii, aceasta nu se consideră încheiată înaintea expirării unui termen de 2

săptămîni, care începe de la comunicarea tabelului şi înainte de soluţionarea contestaţiei depuse în termen.

Potrivit art. 2433 Cod civil, (1) În cazul în care se dispune administrarea masei succesorale sau se intentează procesul de insolvabilitate a masei succesorale, moştenitorul poartă răspundere faţă de creditorii masei succesorale pentru administrarea de pînă atunci a masei succesorale, ca şi cum de la acceptarea moştenirii ar fi dispus de masa succesorală în calitate de administrator al ei. Faţă de acţiunile moştenitorului legate de masa succesorală, efectuate înaintea acceptării moştenirii, se aplică în mod corespunzător dispoziţiile referitoare la gestiunea de afaceri fără mandat.

(2) Pretenţiile creditorilor masei succesorale înaintate conform alin.(1) se consideră creanţe care intră în componenţa masei succesorale.

(3) Cheltuielile efectuate de moştenitor sînt acoperite din masa succesorală în măsura în care el ar avea dreptul să ceară rambursarea lor conform dispoziţiilor legale referitoare la mandat sau la gestiunea de afaceri fără mandat.

Astfel, instanța de judecată ține să menționeze că, la 04.06.2024 Purici Tatiana, Cristea Viorica și Purici Mihaela au obținut de la Biroul Notarial ”Radu Marian” Certificatul de moștenitor legal înregistrat cu nr. 1-435 (f.d.10) conform căruia se atestă că moștenitor al averii succesorale ale cet. Purici Constantin decedat la 29.10.2022 este:

- La 1/4 (una pătrime) cotă-parte soţia - *Purici Tatiaita,* născută Ia *****, IDNP *****, domiciliată în str. Ştefan cel Mare, nr. 15, ap.2, mun. Soroca, Republica Moldova, titulara buletinului de identitate B32060420 eliberat la 17.06.2022.

- La 3/8 (trei optimi) cotă-parte fiica - *Cristea Viorica,* născută la *****, IDNP *****, domiciliată în str.Iachir, nr.29, ap. 10, or.Orhei, Republica Moldova, titulara buletinului de identitate B27076440 eliberat la 19.07.2022.

- La 3/8 (trei optimi) cotă-parte fiica - *Purici Mihaela*, născută la *****, IDNP *****, domiciliată în str.Buzdugan, nr.3, ap. 122, mun.Chişinău, Republica Moldova, titulara buletinului de identitate B03107249 eliberat la 07.06.2022.

În acest context instanța concluzionează că, moștenitorul moștenește nu doar întreg patrimoniu al defunctului inclusiv activele și pasivele acestuia, respectiv, reieșind din faptul neonorării obligațiilor pârâtei în conformitate cu normele legale citate şi cu prevederile contractului sus menționat, instanța de judecată conchide temeinicia cerinței reclamantelor de încasare de la pîrîta Munteanu Mariana în beneficiul lui Purici Tatiana, Cristea Viorica și Purici Mihaela a datoriei restante conform recipisei semnată la 02.08.2022, 04.08.2022, 14.09.2022, 26.09.2022 și 17.10.2022 în sumă de 500 000,00 (cinci sute mii lei, 00 bani).

Conform art. 1242 alin. (1) Cod Civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Potrivit art.1247 alin.(1) Cod civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract.

Conform art. 1248 alin. (1) Cod Civil, în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, dispozițiile art. 942 se aplică în modul corespunzător dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Potrivit art. 942 alin. (1) Cod Civil, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale".

Totodată, la examinarea cauzei instanța a reținut că, potrivit articolului 138 alin. (4) din Codul de procedură civilă, "înscrisurile care confirmă încheierea contractului de împrumut se depun în instanța de judecată în original sau în copie autentificată în modul stabilit de lege, indicându-se locul de aflare a originalului".

Se va reține de către instanță că, înscrisul respectiv reprezintă expunerea unui act juridic civil și în consecință, urmează să corespundă exigențelor legale, inclusiv referitor la clauzele esențiale ale acesteia.Aici se evidențiază că actul juridic este acea manifestare de voință exprimată în vederea producerii de efecte juridic.

Există două accepțiuni ale actului juridic: - negotium juris- ce semnifică înțelegerea propriu-zisă dintre părți; și instrumentum probationes - ce semnifică înscrisul în care este evidențiată înțelegerea.

În speță, instanța reține că, obiectul litigiului în cauză îl constituie executarea obligațiilor stabilite prin recipisa (contractul de împrumut) prezentată în original, încheiată între Purici Constantin în calitate de creditor și Munteanu Mariana în calitate de debitor.

Recipisa respectivă confirmă încheierea contractului de împrumut între Purici Constantin și Munteanu Mariana, deoarece reprezintă actul instrumentum probationes, aceasta conținând informații atât despre părțile contractului de împrumut, cât și despre suma concretă a împrumutului, modalitatea și termenii de restituire.

Raportând la caz prevederile enunțate, instanța de judecată conchide că dobânda de întârziere a fost solicitată și calculată conform ratei de bază a BNM plus 9 puncte procentuale anual, pentru perioada – 09.11.2022 până la 25.10.2024, ceia ce este în concordanță cu prevederile art. 874 Cod Civil, care indică că în cazul în care, conform legii sau contractului, obligaţia este purtătoare de dobîndă, se plăteşte o dobîndă egală cu rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei aplicabilă conform alin. (2) dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată. (2) Rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei aplicabilă: a) pentru primul semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 ianuarie din anul respectiv; b) pentru al doilea semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 iulie din anul respectiv.

Din materialul probator al cauzei rezultă că, pîrîta Munteanu Mariana a beneficiat de împrumut, confirmând faptul dat prin semnarea recipisei, dar nu și-a executat obligațiile de plată la timp, prin urmare, ținând cont de faptul că pîrîta la semnarea recipisei și-a asumat obligația de achitare a datoriei, instanța concluzionează că pentru neachitarea la scadență a împrumutului, reclamantul poate să beneficieze de dreptul la plata dobânzii de întârziere.

Luând în considerație circumstanțele stabilite și ținând cont de calculul prezentat, instanța de judecată va admite cerința reclamantelor Purici Tatiana, Cristea Viorica și Purici Mihaela privind încasarea din contul pârâtei Munteanu Mariana a dobânzii de întârziere calculată pe perioada de 09.11.2022 până la 25.10.2024 în sumă de 183 980,82 lei.

Taxe şi cheltuieli judiciare:

În conformitate cu prevederile art.82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.

Potrivit art.1 al Legii cu privind taxa de stat nr. 213 din 31.07.2023, taxa de stat este o sumă de bani care se percepe de către organele de stat și de către alte entități împuternicite special pentru acest fapt de la persoanele fizice și juridice în ale căror interese se efectuează acțiuni sau se eliberează documente.

Conform art.83 alin.(1) Cod de procedură civilă, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

Conform art.94 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Prin prisma normei enunțate şi având în vedere faptul că, la depunerea acțiunii reclamanta Purici Mihaela a achitat taxa de stat în sumă de 21 069,40 lei, fapt confirmat prin confirmarea de achitare a ordinului de plată nr.82835246 din 31.10.2024 (f.d.25) iar prin ordinului de plată nr.82840965 din 31.10.2024 (f.d.25) se atestă achitarea sumei de 200,00 lei cu titlu de taxă de timbru (f.d. 26), iar acțiunea a fost admisă integral, instanța de judecată consideră că urmează a fi admis și acest capăt de cerere şi va încasa din contul pârâtei în beneficiul reclamantelor taxa de stat care a fost achitată la înaintarea acțiunii în cuantum de 21 069,40 (douăzeci și unu mii șasezeci și nouă lei, 40 bani) precum și suma de 200,00 (două sute lei, 00 bani) cu titlu de taxă de timbru.

Conform art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile". Cheltuielile menționate la alin.(11) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Pornind de la practica CtEDO, cheltuielile pentru asistenţa juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi orarul timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

În speţă, se atestă că, pentru cheltuieli de asistenţă juridică s-a pretins suma de 15 000,00 (cincisprezece mii lei, 00 bani), fiind prezentat în acest sens facture fiscală Nr.EAT 000086256 din 18.11.2024 (f.d.110) și mandatul avocatului Victor Felișcan nr.1976240 din 26.10.2024 (f.d.27).

Totodată, analizând aportul avocatului la soluţionarea speţei, timpul şi munca depusă de avocat, rezultatul obţinut, justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză, complexitatea cauzei, instanţa de judecată consideră oportun de a admite cerinţa privind încasarea cheltuielilor de judecată și a încasa de la Munteanu Mariana în beneficiul reclamantelor Purici Tatiana, Cristea Viorica și Purici Mihaela suma de 15 000,00 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

Cu referire la celelalte cheltuieli de judecată, instanța va sublinia prevederile art. 90 lit. c) Cod de procedură civilă de unde rezultă că ”Din cheltuielile de judecare a pricinii fac parte cheltuielile de înștiințare şi chemare a părților în judecată”.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Conform art.98 alin.(1)-(4) Cod de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării pricinii, suportate de instanța judecătorească se încasează la buget de la pârât proporțional părții admise din acțiune. Prin hotărâre judecătorească se dispune în mod obligatoriu încasarea cheltuielilor suportate de instanța de judecată de la partea care a pierdut procesul.

Prin urmare, la examinarea cauzei, instanța de judecată a suportat cheltuieli pentru citarea părților (f.d.67), conform tarifelor Î.S.”Poşta Moldovei”S.A. publicate pe site-ul oficial al întreprinderii, în sumă de 27,50 lei - pentru 1 citație recomandată cu aviz de recepție, cheltuieli care reieșind din normele precitate urmează a fi încasate din contul pîrîtei.

În conformitate cu prevederile art. 236-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,-

H O T Ă R Ă Ș T E:

A admite acțiunea integral.

A încasa de la **Munteanu Mariana**, născută la *****, IDNP *****, domiciliată în r. Soroca, s. Rublenița în beneficiul lui **Purici Tatiana**, născută la *****, IDNP *****, domiciliată în mun. Soroca, str. *****, **Cristea Viorica**, născută la *****, IDNP *****, domiciliată în or. Orhei, str. Iachir nr.29, ap.10 și **Purici Mihaela**, născută la *****, IDNP *****, domiciliată în mun. *****, datoria restantă conform recipisei semnată la 02.08.2022, 04.08.2022, 14.09.2022, 26.09.2022 și 17.10.2022 în sumă de 500 000,00 (cinci sute mii lei, 00 bani), dobânda de întârziere în mărime de 183 980,82 (una sută optzeci și trei mii nouă sute optzeci lei, 82 bani), cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat în sumă de 21 069,40 (douăzeci și unu mii șase zeci și nouă lei, 40 bani), cheltuielile pentru asistența juridică acordată în sumă de 15 000,00 (cincisprezece mii lei, 00 bani), precum și 200,00 (două sute lei, 00 bani) cu titlu de taxă de timbru.

A încasa de la **Munteanu Mariana**, născută la *****, IDNP *****, domiciliată r. Soroca, s. Rublenița la bugetul Judecătoriei Soroca (cont IBAN MD09TRPAAA142310A01199AA, c/f 1007601000241) cheltuielile aferente judecării pricinii, suportate de instanța judecătorească în legătură cu înștiințarea și chemarea părților în instanță în sumă de 27,50 lei (douăzeci și șapte lei, 50 bani).

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord, prin intermediul Judecătoriei Soroca, în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Președintele de ședință
Judecătorul **Cristina Botnaru**